

KREŠŤANSKÝ ČASOPIS PRE CELÚ RODINU

manna

DECEMBER 2017 | ČÍSLO 31



Ty patríš Bohu

Zrodila sa nádej...

Vieme starnúť správne?

Nečakaj...

Pozerám sa vôkol seba
ako Boh má každý deň niečo nové pre teba.
Stačí sa iba pozrieť za sebou
a uvidíš, že On vždy bol s tebou.
Keď si myslíš, že tvoj život nemá už zmysel,
keď nemáš sily už napred ísť,
maj na mysli, že má niekto ešte prísť.
Nečakaj zvláštny deň
a nehľad' na každého ako Bohu slúži,
radšej poznaj ako sám Boh tak veľmi po tebe túži.
Každý je na tento svet daný,
nech službu Božiu koná
a strápených ľudí k Bohu volá.
Premysli si, či nechceš i ty byť člen takejto služby,
nech ťa Boh použije a na Jeho slávu tvoje schopnosti využije.
Nečakaj zvláštny deň, že ťa Boh povolá
i dnes je deň, keď Boh hovorí tebe,
nech si premyslíš, čo vieš o sebe.
Akou cestou v živote kráčaš,
ktorému bohu slúžiš?
Či nemáš strach, že ťa niekto vôkol teba klame
a každého času ťa niečím sklame.
Niečo, čo sa ti ponúka je viera,
veriť tomu, čo nevidíš,
iba v modlitbe a pôste výsledok uvidíš.
Veriť je dar, ktorý i ty môžeš mať,
stačí iba na Boha zavolať.
Či nechceš Ducha Božieho v sebe mať?
Ak áno, jedno musíš vedieť,
že všetkého, čo sa nezhoduje s Jeho Slovom,
musíš sa vzdať.
Žiť pre Boha je ľahké len vtedy,
keď sa na každý deň s Ním v modlitbe stretávaš,
vtedy keď v Jeho rukách všetko konať necháš.
Boh príde,
s vierou ti to môžem povedať,
nech máš na mysli čím skôr sa zlých vecí vzdať.
Rozhodni sa sám, že žiť ďalej nemusíš v smútku a v bolesti,
ale v šťastí a radošti.
Pozri sa vôkol seba a premýšľaj,
kým je daný čas,
ktorá je tá pravá cesta pre teba.

Jasna Balcová



EDITORIÁL



„Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A to svetlo vo tme svieti, ale tma ho nepohltila... Bolo tu pravé svetlo, čo osvecuje každého človeka, to prichádzalo do sveta.“

Práve v týchto dňoch si na celej tvári zeme ľudstvo pripomína príchod svetla sveta, narodenie Pána Ježiša Krista. Hoci presný dátum Jeho narodenia nám nie je známy, podstata Vianoc pre kresťanov zostáva rovnaká, radovať sa z príchodu Spasiteľa na svet. V tomto období všetko sa ligoce, v každom okne vidieť množstvo svetiel, ktoré zdobia nielen naše príbytky, ale aj ulice. Keď sa pozerám na lampičky v našom okne, inšpirujú ma premýšľať o tom pravom svetle, o tom svetle, ktoré tma nepohltila. O svetle Pán Ježiš povedal: „Ja som

svetlo sveta.“ Ak prijímame Pána Ježiša do svojho srdca ako osobného Spasiteľa a Pána, On osvecuje naše vnútro a tma jednoducho mizne. Zdrojom svetla jednej žiarovky je elektrický prúd a samotná žiarovka je iba objektom, prostredníctvom ktorého ten elektrický prúd svieti. Pán Ježiš povedal: „Kým som na svete, som svetlo sveta,“ a „Vy ste svetlo sveta.“ Pán Ježiš je naším zdrojom svetla rovnako tak, ako je elektrický prúd zdrojom pre žiarovky. Teda otázka, ktorá zostáva, je: či sme napojení na náš zdroj? Ďalej Pán Ježiš pokračoval a hovoril: „Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ Z čoho vidíme, že nestačí iba prijať Pána do srdca a pokračovať vo vlastnom živote, ale je potrebné úprimne nasledovať Pána na každý deň, On je našou smernicou, naším zdrojom svetla, podstatou života. Teraz, keďže náš Pán fyzicky nie je prítomný na tomto svete, je našou úlohou byť tým svetlom pre iných ľudí. Mali by sme svojimi skutkami, slovami, láskou osvecovať životy iných ľudí, a tak ich usmerňovať na zdroj života. Dôležité je, aby sme boli plne vedomí úlohy svetla. Bez ohľadu ako veľmi svietime, bez ohľadu na to, koľkým ľuďom osvecujeme cestu, nezabúdajme, že my sme iba nádobou, cez ktorú svieti Pán Ježiš. Samotné svetlo nie je stvorené na to, aby sa doň pozeralo alebo aby sa ho obdivovalo, ale jeho úloha je, aby pomáhalo ukázať cestu ľuďom chodiacim v tme.

Mojou modlitbou je, aby aj toto číslo bolo smernicou pre každého jedného z Vás, milí čitatelia, aby sme spoločne svietili. Prajem Vám požehnané chvíle pri čítaní.

Anna Širková
zodpovedná redaktorka

manna

Kresťanský časopis "Manna"
je štvrťročník a je dostupný zdarma,
financuje sa dobrovoľnými príspevkami.
Obsahuje články, svedectvá, reportáže a oznamy.

Vydáva: "Manna"

Združenie pre propagáciu kresťanských hodnôt
Vychádza štyri razy do roka a to v marci, júni,
septembri a decembri.

Adresa redakcie:

Manna, Radnička 23, 21472 Kulpín, Srbsko.

E-mail: casopis.manna@gmail.com

Bankový účet: 160-930303-51 Banca Intesa a.d.

Zodpovedná redaktorka: Anna Širková

Technický redaktor: Vladimír Struhár

Jazyková korektúra: Anna Pintírová

Členovia redakcie:

Anna Širková, Vladimír Červení, Vladislav Širka,
Vladimír Struhár, Anna Pintírová, Branislav Širka,
Pavel Mamojka, Dan Tomášik, Martin Širka ml.,
Zuzana Kačanská, Dávid Mamojka, Robert
Mamojka, Jana Záhorcová, Tatiana Valová,
Lýdia Mamojková.

Distribúcia pre Srbsko:

Daniel Pintír, mobil: 064/348-72-49,

e-mail: daniel@neobee.net

Distribúcia pre Slovensko:

Ivan a Tamara Andrášik, mobil: +421949784221

e-mail: andrasikivan84@gmail.com

Prešlo jazykovou korektúrou.

Príprava a tlač: Širkaprint-Padina.

December 2017.

www.manna.org.rs

Nevyrad' všemohúceho Boha zo svojho vzorca.....	4
Horlivá túžba po živom Bohu.....	7
Zrodila sa nádej.....	9
Ty patríš Bohu.....	10
Chcela som žiť "normálny" život...	11
Synkretizmus v našej domácnosti..	14
Ako si zabezpečiť šťastnú budúcnosť?.....	15

Vieme starnúť správne?.....	16
Host' alebo domáci?.....	18
Prečo potrebujem vedieť to som?.....	19
Rozhovory.....	20
Môj život s Bohom.....	22
Život jednog putnika.....	23
Tretí deň.....	24

Nevyrad' všemohúceho Boha zo svojho vzorca

Na hraniciach Bohom zasľúbenej krajiny stojí dva miliónový zástup pod vedením Božieho služobníka Mojžiša. V minulých týždňoch už videli ohromné divy a zázraky, ktoré buď priamo, či rukou Mojžiša konal Boh, ktorého sú a ktorému slúžia. Môžu si pripomenúť ako Boh poslal desať rán na Egypt a ako ich silnou rukou vyslobodil z otrockej služby a vyviedol odtiaľ s veľkým bohatstvom. Potom rozdelil Červené more a prešli stadiaľ suchou nohou, kým faraon a jeho vojsko boli zatopení v tom istom mori. Videli to, boli nadšení, spievali a oslavovali Boha hudbou a kolotancom. Krmil ich nebeským koláčom z neba - mannou, ktorá padala z neba každý deň, okrem v sobotu, a napájal ich vodou uprostred púšti aj napriek tomu, že reptali a sťažovali sa. Keď chceli jesť mäso, Boh im poslal prepelice a sýtil ich. Každý deň sa staral o ich potreby, viedol ich a chránil oblakovým a ohnivým stĺpom. Tu stojí národ, ktorý videl silu a moc, ako i lásku a starostlivosť svojho všemohúceho Boha, ktorý si ich vyvolil. Stojí tu národ, koho Boh bol známy medzi obyvateľmi susedných krajín a pred ktorým sú v hroznom strachu.

Už ste určite počuli tento príbeh alebo ste čítali o ňom v 4. knihe Mojžišovej v kapitolách 13 až 14. Práve bol Boží čas voviesť ich do krajiny, ktorú sľúbil ich praotcovi Abrahámovi a ktorá bola Božím pripraveným darom pre nich. Zvolili si dvanástich vyzvedačov, ktorí pôjdu preskúmať krajinu Kanaán. Títo dvanásť dostali veľké privilégia. Boli vybraní za vodcov Božieho ľudu a za kniežatá vo svojich pokoleniach. Videli zasľúbenú krajinu a kráčali ňou ako prví, ba skôr ako Mojžiš. Dostali privilégium rozprávať o nádhernej zemi, ktorú Boh pripravil a tak povzbudiť, inšpirovať a motivovať celý národ, aby vošiel za hranice a zaujal zem a privilégium voviesť iných do novej zeme.

Vyzvedači si dôkladne splnili veľkú časť úlohy. Preskúmali krajinu prejdúc ňou vonkoncom. Urobili analýzu krajiny, miest a obyvateľov Kanaána, ba priniesli svedectvo, že Boh hovoril pravdu – nádherné ovocie krajiny, v ktorej „tečie mlieko a med“. Venovali tomu dostatočne času, stráviac tam plných štyridsať dní. Konečne doniesli Mojžišovi a celému ľudu správnu, ako im bolo prikázané urobiť. Ich správa obsahovala pravdivé

fakty a potvrdili, že všetko, čo Boh hovoril o tej krajine, je pravda. Všetko, čo oni rozprávali o krajine Kanaán, jej ovocí a obyvateľoch, bola skutočnosť. Lenže...

Desiati vyzvedači zo svojho vzorca vyradili Boha a konečné riešenie nerovnice bolo v ľudských očiach správne, ale v Božích úplne nesprávne.

Žiaľ, desiati z nich (viac než 80 percent), ktorých mená nie sú hodné spomenutia, po správe s faktami, prišli do nesprávneho záveru. Videli tam aj prekážky – problémy, premýšľali o nich, hovorili o nich a dívali sa na ne dostatočne dlho, takže sa tie v ich mysliach stali nezdolateľné. Po dobrej správe o tom, že Boh mal pravdu, nasledovalo „lenže“. Potom už hovorili o veľmi veľkých opevnených mestách, o silnom ľude, ktorý tam býva, o obroch – synoch Enákových a o tom, ako sa im zdalo, že sú v porovnaní s nimi ako kobyľky. Konečne vyriekli záver, celkom úprimne, povediac: „Nebudeme môcť ísť hore proti tomu ľudu, lebo je silnejší ako my“. Títo desiati doniesli a vyriekli záver, ktorý do celej obce ľudu izraelského priniesol zmätok, krik, nárek, zármutok, rozčarovanie a vôľu vrátiť sa späť do Egypta. Vyriekli záver, ktorým urazili Boha tým, že Ním pohrdli, spolčovali sa proti Nemu, pokúšali Ho a popudzovali k hnevu a spôsobili, aby sa Všemohúci „utiahol od nich“. Konečne, bol to záver, ktorý ovplyvnil ich vlastné životy, životy ich detí a celého národa. Následne, „mužovia, ktorí vypustili zlú povest' o zemi, zomreli ťažkou ranou pred Hospodinom“, celá ich generácia blúdila púšťou, až kým nevymrela a generácia ich detí musela na púšti stráviť nasledovných štyridsať rokov, podľa slova Hospodinovho, pokým ich konečne nevoviedol do Zaslúbenej zeme.

Kde bol ich základný problém? Oni zo svojho vzorca vyradili Boha a konečné riešenie nerovnice

bolo v ľudských očiach správne, ale v tých Božích úplne nesprávne. Rýchlo zabudli na moc a lásku všemohúceho Boha, ktorému patrili a ktorý ich viedol. Zabudli na divy a zázraky, ktoré konal medzi nimi a na svedectvá – prežitia s Bohom. Prestali poslúchať na Boží hlas a prestali Mu veriť. Čo? Prestali veriť, že Boh existuje? Nie, prestali veriť – dôverovať v Boha. Prestali veriť, že je mocný a verný splniť čokoľvek zaslúbil, bez ohľadu na to, ako sa daná situácia ľudským očiam zdá. Oni stratili dôveru v to, čo Božie spasenie urobilo a môže urobiť v ich životoch a následok toho bol nedostatok sily a odvahy. Kedykoľvek vyradíme všemohúceho Boha zo svojho vzorca, záver bude, že nebudeme môcť zvíťaziť a obhájiť zaslúbenia. Áno, taký záver a riešenie nerovnice bude v ľudských očiach správny, ale Boha to vždy zraní. Kedykoľvek položíme Pána Boha do nášho vzorca, záver bude, že s Ním budeme môcť zvládnuť všetko, vyhrať každý boj a vlastniť každé Božie zaslúbenie. S Bohom si vždy väčšina. S Bohom vždy zvíťaziš. On hovorí o sebe, „lebo ja, Hospodin sa nemením“. Nezabudni!

Jozua a Kálef do svojho vzorca vložili všemohúceho Boha a riešenie ich nerovnice bolo správne a ľúbilo sa Bohu.

Medzi vyzvedačmi boli i dvaja, ktorí boli „iného ducha“. Jozua a Kálef Bohu dôverovali bezpodmienečne, i keď svojimi fyzickými očami videli presne to isté, čo aj tí desiati. Oni nezabudli kto je Boh, ktorému patria, slúžia a veria, a Biblia o nich hovorí, že „cele nasledovali Hospodina“. Oni presvedčivo tíšili ľud, ktorý sa búril a povzbudzovali ich, aby dôverovali v Hospodina. Títo dvaja do svojho vzorca vložili všemohúceho Boha, a riešenie ich nerovnice bolo správne a ľúbilo sa Bohu. Oni hovorili: „Áno, len poďme hore a zaujmeme ju dedične, lebo sa jej istotne zmocníme. Zem, ktorou sme prešli, aby sme ju

**Kedykoľvek vyradíme
všemohúceho Boha zo svojho
vzorca, záver bude, že nebudeme
môcť zvíťaziť a obhájiť
zasľúbenia.**

prezúmali, je veľmi, veľmi dobrá zem. Keď sa budeme ľúbiť Hospodinovi, voviedie nás do tej zeme a dá nám ju, zem, ktorá tečie mliekom a medom. Len proti Hospodinovi sa nebúrte, a vy sa nebojte ľudu tej zeme, lebo sú naším chlebom; odišla od nich ich ochrana, ale s nami je Hospodin. Nebojte sa ich!”

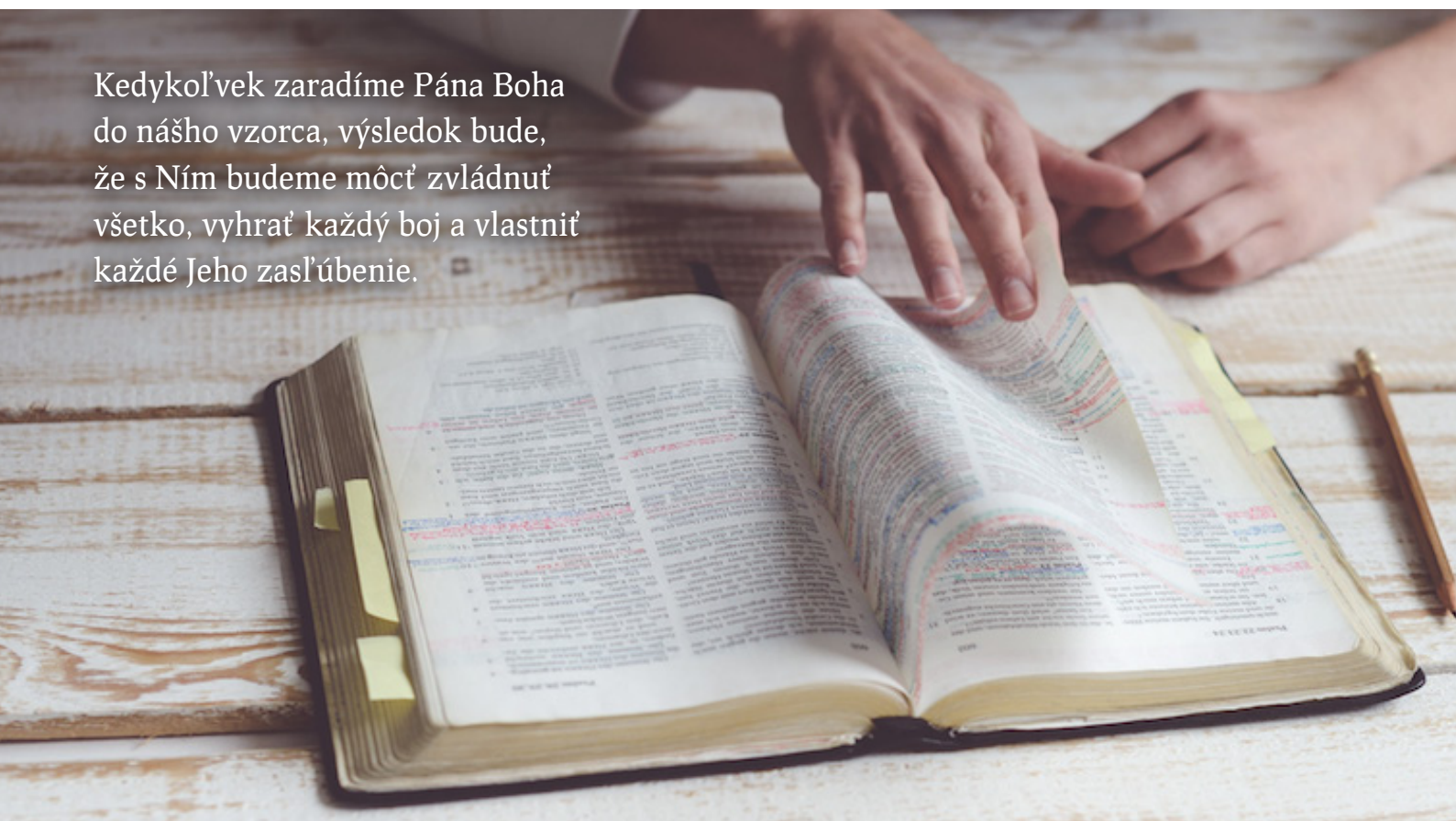
Títo dvaja, napriek tomu, že boli menšina (menej než 20 percent) vo svojho Boha bezpodmienečne verili a svoju vieru ústami vyznávali. Oni šíрили dobrú správu. Ako následok ich postoja viery, Bohu sa ľúbili. A keď sa Bohu ľúbime, skutočne sa nemáme čoho báť. Keď ich celá obec chcela ukameňovať, sláva Hospodinova sa ukázala

a zachránila ich. Jozua a Kálef boli jediní, ktorí boli Božou mocnou rukou vyvedení z Egypta a prevedení cez Červené more, ktorí aj vošli do Zasľúbenej zeme – presne tak, ako im to Hospodin zasľúbil. Oni voviedli ďalšiu generáciu Izraelitov, po štyridsiatich rokoch, do zeme Kanaán. Vítazili nad „mocnými obyvateľmi zeme“, pred nimi padali múry Jericha a všetky ostatné opevnené mestá. Zaujali to, čo im Boh zasľúbil – „zem, v ktorej tečie mlieko a med“ a rozdelili ju do dedičstva synom Izraelovým. Kálef aj po 45-tich rokoch, keď bol už 85-ročný, bol rovnako silný ako v ten deň, keď bol vyslaný prešpehovať Kanaán. Po štyridsiatich piatich rokoch stál znovu pred vrchom Hebron, po ktorom túžil a ktorý mu Mojžiš sľúbil, vyhnať odtiaľ obrov – synov Enákových a zaujal ho do dedičstva. Pre Jozuu a Kálefa sa realitou stalo každé zasľúbenie, ktoré im Boh dal. Halelujah! Náš Boh je verný.

Nevyraď všemohúceho Boha zo svojho vzorca.

Vladimír Červenji

Kedykoľvek zaradíme Pána Boha
do nášho vzorca, výsledok bude,
že s Ním budeme môcť zvládnuť
všetko, vyhrať každý boj a vlastniť
každé Jeho zasľúbenie.



Horlivá túžba po živom Bohu

„Ako jelen dychtí po vodných bystrinách, tak dychtí moja duša, po Tebe, ó, Bože!

Duša mi žízni po Bohu, po živom Bohu, kedy pôjdem a uzriem Božiu tvár?

Slzy sú mojim chlebom vo dne – v noci, keď mi neprestajne hovoria: Kde je tvoj Boh? Na to chcem spomínať a vyliat' svoje srdce, že do Božieho domu v zástupe som chodieval za hlasitého plesania a vďaky zo svetiacim davom. Prečo si skleslá, duša moja, a zmietaš sa vo mne? Očakávaj na Boha, lebo ešte ďakovať budem jemu, spaseniu svojej tváre, svojmu Bohu“ (Žalm 42:2-6).

Je v tebe horlivá túžba po živom Bohu? Túžba stretnúť sa s Ním a pozrieť sa do Jeho tváre? Horlive dýchať - žíznit' za Bohom! Ja vidím v tomto úvode dva body: a) je vo mne horúca túžba byť v najväčšej blízkosti s Bohom? b) hľadať Ho celým srdcom, dušou, mať túžbu smädného po vode.

Akú Boh chce horlivosť od nás a ako aby sme Mu slúžili? Čo sa stáva s našou každodennou túžbou a horlivosťou, je vždy na istej úrovni alebo je nestála: horúca, studená alebo vlažná? Dajme pozor na svoju túžbu a horlivosť!

Položme si otázku: skutočne po tebe horlive túžim? Zápalná túžba (manžel-manželka) je v mladosti, no v starobe je už iná. V mladosti je ako rozhorený blčiaci oheň a v starobe je tichý oheň, ktorý je stály. Horlivosť u dvadsaťročných a štyridsaťročných nie je tá istá, v šesťdesiatke a sedemdesiatke je tichý oheň, ktorý drží stále rovnakú teplotu. Horlivosť a túžbu je potrebné vždy udržať v strednosti.

42. Žalm znázorňuje jeleňa, ktorý dychtí po vodných bystrinách, smädný hľadá prameň vody, dychtí, reve, o ničom nemyslí, len o vode.

Verím, že ste čítali alebo videli ako krdeľ divých zvierat, po púšťach bez vody, v smäde beží spolu, hľadajúc vodné pramene alebo potok vody. Desiatky a stovky prídu k prameňu a mnohé neprídu k prameňu a zahynú. Povážte, aká je to túžba a usilovná horlivosť nájsť vodu, nájsť život! Ľudia žijú na tomto svete vo výprahlej zemi, suchej, bez vody a nebeského dažďa, ale aj bez Boha. Hľadajú nejaký prameň a nenachádzajú, hynú na ceste.

Človek túži po Bohu, po živom Bohu, to je dokázaná horlivosť plná dôvery a lásky k Bohu. Spravodliví tužíme byť v blízkosti nášho Pána. Horúca horlivosť budí v našom srdci túžbu po stretnutí sa a spoločenstve s ľudom Božím, v dome Božom, pri prameni živých vod. Buďte vždy horúce horliví. Takú horlivosť sme mali na začiatku. Robíme pre Pána, plní energie a potom menší oheň, menej teploty, slabne, zhorí, zostáva studený popol .

Taký rozpálený oheň túžby a žiadosti, keď horí v nás, nájdeme sa v inej dimenzii medzi týmto svetom, plného posmievačov a prevrátených názorov: Kde je ten tvoj Boh?! Veríte v to, čo niet, čo nepríde.

Služobník Boží vraví, vzdychá: slzy sa mi chlebom vo dne a v noci (v takom roztúžení slzy mu boli namiesto chleba, prehltával tie urážky, posmešné slová: kde je ten tvoj Ježiš?!)

A potom v tej žiadosti sa našiel v novom rozpätí. Pred sebou sa mu zjavili časy, keď chodil do domu Božieho, so slávnostným zástupom prežíval ten pocit, že to bolo sviatočne. Povedal, že ochladla prvá láska a upozorňuje aj nás. Duchovná pieseň hovorí: „Pri modlitbách ťa viacej nevidám, kdeže si?“ Každý z nás má tú začiatočnú horlivosť a lásku ako zapálený oheň - je emotívna, ale záhadná. Prečo? Rýchlo splanie a rýchlejšie ochladne, ale múdrejšia je tá stredmá.

Stále horlivá a túžiaca po Bohu a milujúca do konca. Známkou našej horlivosti a túžby nie je to, čo my urobíme pre Pána.

Ján 6:44 Nikto nemôže prísť ku mne keby ho nepritiahol môj Otec, ktorý ma poslal.

Aspekty horlivosti – pohľad na horlivosť

Sledujme apoštola Petra, jeho začiatočnú horlivosť, jeho slabosti a jeho konečnú horlivosť za cirkev:

Ján 1:42-43 Šimon – zručanina, Kefáš – Peter, skala.

Žalm 40:1-2 Túžobne dom očakával na Hospodina, vytiahol ma z hučiacej jamy. Dosiahli sme znovuzrodenie, odpustenie hriechov, vyviedol nás na cestu života. Halelujah!

Matúš 26:33-35 Petrova začiatočná horúca horlivosť: nepohorším, ani nezapriem, hotový som za teba zomrieť.

Matúš 14:23 Daj, nech prídem k tebe po vode a o chvíľu pochybuje.

Matúš 17:4 Na vrchu premenenia: urobíme tri stany – Tebe, Mojžišovi a Eliášovi. Zabudol preňho, Jána a Jakoba.

Ján 13:36 Všade s Ježišom.

Drahí moji, chcem podčiarknuť, že na začiatku v tej prvej horlivosti sme veľmi zapálení ako

blčiaci oheň a potom rýchlo zhoríme. Moja rada je modlitba, pôst, milovať jedni druhých a horlive pristupovať k Pánovi.

Kráľ Ezechiáš

Bol kráľ, ktorý spravodlivo chodil pred Bohom a horlil za Hospodina. Urobil veľkú reformáciu v celej krajine, zničil výšiny a háje, odstránil modly, rozbil medeného hada, obnovil službu v dome Hospodinovom. Kto by pochyboval, že tento muž nežízni po Bohu celým srdcom, keď Boh skúšal jeho horlivosť a na chvíľu sa vzdialil od neho a on bol dvojitého srdca, nešiel za Pánom.

Izaiáš 38:3 Kráľ Ezechiáš onemocnel - zázrak uzdravenia.

Izaiáš 39:1 Babylonský kráľ poslal poslov a dar, urobil nerozumný skutok, keď ukázal všetko, čo má v kráľovstve. Izaiáš bol poslaný, aby mu povedal slovo Hospodinovo. Netrápilo ho, čo prichádza, len nech v pokoji zomrie.

2. Paralipomenon 32:31 Tak aj pri posloch kniežat babylonského kráľa, ktorí boli poslaní opýtať sa ho na zázrak, ktorý sa bol stal v zemi. Boh ho skúsil, aby zvedel, čo všetko je v jeho srdci.

Nech bude naša horlivosť v strednosti, plameň nech ticho horí a sa nezahasí. Nevieme, ako Pán skúša našu horlivosť, keď navonok vyjadrujeme horlivosť krikom a gestikuláciami. On má spôsob, ako spozná, či je horlivosť z čistého srdca.

Tomáš Balca st.

Nikto nemôže prísť ku mne keby ho nepritiahol môj Otec, ktorý ma poslal.

Ján 6:44

Zrodila sa nádej

Anjelstvo čakalo moment víťazstva. Víťazstvo prišlo, keď sa Boh rozhodol zasiahnuť, oslobodiť a spasiť človeka. Splnili sa vtedy aj mnohé proroctvá.

Anjel Gabriel dostal to privilégium, aby zvestoval Márii. Nazaret bolo odhodnené mesto, takmer zabudnuté. Boh začína zo zabudnutého mesta. Nepatrné, až odporné. Ten kraj bol nazvaný „ešte jedna zástera pre Židov“. Otázka sa nastolila, či z Nazareta môže vyjsť niečo dobrého?

Kým ľudská logika hovorí proti, Slovo Božie pracuje na svoj spôsob. O Jeho narodení prorok sa zmieňuje, že vyrástol ako prútik z vypráhlej zeme. Či môže niečo vyrásť z vypráhlej zeme? Áno, môže, keď Boh, Darca života, zasiahne.

V našom živote, keď všetko je proti a Božie zasľúbenie hovorí „Áno!“ – chyt'me sa o to Slovo, ktoré nám donesie život, hojnosť a prosperitu.

Anjelské slovo bolo: „A nazveš jeho meno Ježiš, lebo On vyslobodí ľud od ich hriechov.“ Celá Biblia je v tom jednom slove, jedinom mene, ktoré sa stalo i nádejou ľudstva. Keď sa Ježiš narodil – zrodila sa nádej pre ľudstvo.

Ján Mámojka



Ty patríš Bohu

My, ľudia, chceme patriť niekomu. Vo svojej ľudskosti a samospravodlivosti len ťažko to uznáme. Akoby sa nám zdalo, že ak to ukážeme, staneme sa slabí, podriadení niekomu a bez svojej vlastnej vôľe.

V tom istom čase chceme aj patriť niekomu, aj byť nezávislí. Je to vlastne nemožné. Nemožné je nepatriť nikomu a tiež nemožné je byť nezávislí. Ako to vieme? Pretože Biblia nám hovorí, že človek musí patriť jednému z dvoch majiteľov. Buď to bude Boh, alebo nepriateľ človeka, satan. Samým tým, že niekomu patríš, to napovedá, že budeš konať jeho vôľu a nebudeš úplne nezávislý.

Ako viem, že nepatrím satanovi? Tak, že nehreším. Hriešenie je skutok tela, a priamy nepriateľ Boha. Šalamún

sa opýtal, kto môže povedať: Očistil som svoje srdce, som čistý od svojho hriechu? Inými slovami, kto môže povedať, že nepatrí satanovi? On nepoznal to, čo Ježiš Kristus prinesie neskôr a zároveň vykoná skrze svoju smrť a vylitie svojej krvi. Jeho krv predstavuje Jeho sväté slovo: lebo toto je moja tej novej zmluvy krv, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov. Apoštol Ján napísal, že keď chodíme vo svetle, ako je On vo svetle, máme obecenstvo jeden s druhým, a krv Ježiša Krista, Jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu.

Takže to, čo patrilo satanovi skrze hriech, Ježiš Kristus vyslobodil skrze svoju krv. Človek tomu uveril a stal sa slobodný od nadvlady satanovej. Tu sa to však neskončilo. Človek sa stal slobodný, ale komu teraz môže patriť? Božia vôľa je, aby patrila Jemu.

Prišli raz k Ježišovi nábožní ľudia zvaní farizeji a politickí predstavitelia rímskej vlasti zvaní herodiáni s podozrivou otázkou. Či sa má dať cisárovi daň a či nie? Ježiš bol medzi dvomi ohňami. Na jednej strane nábožní farizeji a na druhej strane slepo poslušní učenici Herodesa, herodiáni. Ježiš im povedal: Ukážte mi denár, či má obraz a nápis? A oni povedali: cisárov. A On im povedal: vtedy dajte, čo je cisárovo, cisárovi, a čo Božie, Bohu.

Takže, ak má denár obraz cisárov, on patrí cisárovi. Pretože nosí jeho obraz a jeho nápis. Ježiš nezastal na tom. Omnoho dôležitejšie je to, že povedal: čo patrí Bohu, dajte Bohu.

Keď všemohúci Boh stváral prvého človeka Adama, stvoril ho na svoj obraz. A videl, že to bolo veľmi dobré. Nie pretože Adam bol dobrou povahou a krásny, ale pretože Adam mal na sebe obraz Boží, ktorý nosil a bol odbleskom Božieho predivného diela na zemi. Keď Boh videl Adama, videl v ňom seba. Predsa Boh je neviditeľný a je duch. Avšak slávu, ktorú má, a schopnosť vládnuť a podmaňovať si veci, zveril práve Adamovi. Adam to nedodrжал v poslušnosti a tým sa stal odhodený od Boha.

Boh neodhodil človeka natrvalo, ale práve skrze Ježiša Krista, svojho Syna, urobil to, aby človek znovu patrila Jemu. Z jednej strany, našiel spôsob ako patriť Jemu a z druhej, vložil do nás ľudí túžbu, aby sme chceli Jemu patriť. S tým, že povedal, nech dáme Bohu to, čo je Božie, potvrdil, že sme v Jeho očiach ešte stále nositelia Jeho obrazu, ktorý môže byť uvoľnený a zverejnený iba vtedy, keď sa zbavíme hriechu.

Patriť Bohu neznamena byť slabý alebo nie súci ovládať seba, alebo čeliť životným problémom, ale práve naopak - svoj život vložiť do rúk Božích a svoju nádej položiť na zasľúbenia, ktoré nám Boh dal, že On pozná tých, ktorí sú Jeho. Jeho sú tí, ktorí vzali na seba Jeho prirodzenosť skrze znovuzrodenie a chodia v čistote od hriechu. Patríš Bohu.

Vladislav Širka





Chcela som žiť „normálny“ život

Ako malé dievča chodila som do nedeľnej školy a s radosťou som slúžila Bohu a modlila sa, ale po nejakom čase som prestala chodiť a bavili ma iné veci. Hľadala som vo svete lásku, šťastie a omnoho viac priateľov, ako som mala dovtedy. Chcela som žiť „normálny“ život, taký, že môžem robiť čokoľvek chcem, ale som zistila, že normálny život nie je život vo svete, ale život s Bohom.

Jedného dňa som s mamou mala dopravnú nehodu a nebola to malá vec. Všetci sa nám mohli stať, ale my sme zostali živé a zdravé a ja viem, že sa to nestalo náhodou, ale že to bola Božia ruka s nami a nás zachránila. Vtedy som si to nevšimla, ale po určitom čase som rozmýšľala o tom a som si uvedomila, čo sa všetko mohlo stať, ale predsa sa nám nič nestalo, lebo sme boli pod Božou ochranou. Vtedy som zistila, že Boh je vždy so mnou, aj keď som Ho ja opustila, že On mňa nikdy neopustí.

Pred dvomi rokmi som išla s mamou na evanjelizačnú bohoslužbu a tam sa ma dotklo kázané Slovo Božie a odvtedy som sa rozhodla ísť za Ježišom a opustila som život, ktorý mi svet ponúka, našla som tú správnu cestu. Našla som Ježiša.

Je mi dobre pri Božom Slove a v spoločenstve s veriacimi ľuďmi a odkedy som svoj život odovzdala Bohu, našla som všetko. To, čo som vo svete chcela nájsť, sa nedá porovnať s týmto, lebo život vo svete neprináša nič. Život s Bohom je dobrý život.

Michaela Kotvášová

Synkretizmus v našej domácnosti

Čítajúc Starú zmluvu, dozvedáme sa, že národ izraelský sa navracal k Bohu a odvracal od Neho. Jeho vodcovia robili to, čo bolo správne v ich vlastných očiach a tak slúžili Bálovi a mali výšiny, alebo robili to, čo bolo dobré v Božích očiach, a predsa, odstránili Bála, ale ponechali výšiny. Ako mohli robiť to, čo bolo dobré v očiach Boha a ešte stále mali výšiny? Nevzdali sa celkom sveta, robili kompromis. Mali dobré skutky, ale ich srdce ešte stále nepatrilo úplne Bohu.

Synkretizmus – miešanie dvoch náboženstiev. V synkretizme nájdeme odpoveď aj na túto situáciu. Slúžili Bohu, ale nevzdali sa výšin. Robili to, čo je dobré v očiach Boha, ale to ešte neznamenalo, že sú v Jeho úplnej vôli. Robili kompromis, ktorý vyústil v úplnú prevrátenosť za vlády Achaba. Kompromis nikdy nevedie bližšie k Bohu. Môžeme robiť to, čo je dobré v očiach Božích, a ešte stále nebyť v úplnej Božej vôli. Môžeme robiť dobré skutky, ale ešte neznamená, že je naše srdce celkom v Bohu.

Premýšľala som, je synkretizmus prítomný v našej domácnosti? Manželka a matka má svoju určenú úlohu. Má veľký vplyv na svoju rodinu, a bezpochyby sa ten vplyv s odstupom času ukáže. To, čo je pre matku najdôležitejšie, to bude veľmi dôležité pre jej deti a domácnosť. Robíme kompromis so svetom? Sa niekedy uspokojíme, že máme skutky, že robíme to, čo je dobré v očiach Božích, a pritom sme si ponechali výšiny? Výšiny môžu mať všelijaké podoby a možno vám teraz nejaká prišla na um. Ak bude v domácnosti najdôležitejší úspech, všetci sa budú k tomu hnať. Ak bude najdôležitejšia práca, domácnosť si na tom bude zakladať svoje názory, priority a čas. Ak v domácnosti bude najdôležitejšie vzdelanie, všetko svoje úsilie a vedomosti k tomu priloží. Ak v domácnosti bude najdôležitejšia modlitba, domácnosť sa bude predovšetkým modliť. Ak v domácnosti bude najdôležitejší Boh, Boh sa stane prioritou. Ak je Boh prioritou, rúcajú sa výšiny. Ak je zaujatosť vecí tohto sveta prioritou, začínajú sa stavať výšiny a synkretizmus sa nám nast'ahuje do domácností.

Pravdaže, Boh požehnáva prácu, financie a život jednej domácnosti, ale to by mal byť iba výsledok toho, že Boh je prioritou a nie výsledok zanedbávania Boha a vecí Božích, vzrastu v Ňom a citlivosť na Jeho Ducha a zakladaní si na svojich ideach. Je veľmi zaujímavé ako národ vždy hľadal zisk a Mojžiš hľadal slávu Božiu. Istotne aj on bol hladný, ale bol si vedomý toho, čo najviac potrebuje. Ješť chceli, ale prítomnosť Božiu zanedbali. Mojžiš tiež jedol, ale predtým si užíval slávu Božiu, v ktorej mohol nadobudnúť vzrast, silu, múdrosť a všetko ostatné bolo druhoradé. Zisk v domácnosti by nemal byť dôležitejší ako prítomnosť Božia so svojou mocou a slávou meniť nás.

Sú nejaké výšiny v našej domácnosti? Nestačí iba Bála odstrániť, potrebujeme zručiť každý kompromis. Ľudia, ktorí nerobili kompromis, neboli niekedy obľúbení alebo pochopení, ale zažívali slávu Božiu vo svojich životoch. Boh sa im zjavoval a odkrýval im svoju vôľu.

Časť, v ktorej robíme kompromis a povoľujeme synkretizmus, raz vyústi v úplnú vzdialenosť od Boha. Podobne ako to bolo s vládou Achaba, ktorá bola vyústením dovtedajších kompromisov. Jeho vláda mala už svoje podklady a prevrátenosť dosiahla vrchol.

Nepovoľujeme synkretizmus v manželstve, môže to mať tragické vyvrcholenie. Nerobme kompromis s časom v domácnosti, zapletieme sa do vecí, ktoré nám budú odoberať čas viac a viac. Pracujme, ale nech to nie je naša výšina, ktorá vrhá tieň na slávne veci Božie, ktoré prejdú pomimo nás a ani si nevšimneme. O čom sa najviac v domácnosti rozprávame? Máme vôbec čas? Čomu a komu sa najviac venujeme? O čom rozmýšľame, keď nemôžeme zaspať? To, že navštevujeme zbor ešte o nás nič nehovorí. Hovorí o nás náš životný štýl. Hovorí o nás možno výšina, taká na okraji, ktorej pálime neviditeľný tymian, kým žijeme kresťanský život. Upriamujeme svoju domácnosť na Ježiša Krista a rúcajme každú výšinu. Urobí to zmeny vo vzťahoch s inými ľuďmi, zmeny v spôsobe života a zmenu v našom srdci. Pre manžela, manželku a deti nie je vrcholom byť známami, úspešnými, pochopenými, bohatými, zaneprázdnenými alebo obľúbenými, ale byť v Božej vôli a byť menení v prítomnosti živého a slávneho Boha. Nech nám Boh v tom pomôže.

Anna Pintírová



AKO SI ZABEZPEČIŤ ŠŤASTNÚ BUDÚCNOSŤ?

Lebo ja znám myšlienky, ktoré myslím o vás, hovorí Hospodin, myšlienky pokoja a nie zlého, aby som vám dal šťastnú budúcnosť a vaše očakávanie.

Jeremiáš 29:11

Verím, že tak vy ako aj ja, rozmyšľame o budúcnosti. Čo prinesie zajtra? Chceme si zabezpečiť šťastnú a istú budúcnosť. Nechceme riskovať. Máme jeden život. Ako si zabezpečiť šťastnú budúcnosť? – pýtajú sa ľudia dnes. Niektorí sa možno rozbehnú za materiálnymi vecami, slávou, pozíciou, ale surová pravda je, že keď dosiahnu tieto veci, pochopia, že to vlastne nie je šťastná budúcnosť, akú hľadali.

V prečítanom verši sa hovorí, že Boh takiež myslí o tvojej a mojej budúcnosti. Áno, rozmyšľa o tebe a o mne. Aby ti dal šťastnú budúcnosť. Aby naplnil tvoje očakávanie. A to platí pre každého človeka na zemi. Môžeš mať šťastnú budúcnosť už tu na zemi, s Bohom. Tu sú dva návody:

- Tvoja perspektíva určuje tvoju budúcnosť

Tam, kam smeruje tvoj pohľad, to môže určiť smer tvojej budúcnosti. V Starom zákone, keď Mojžiš vyviedol izraelský národ von z egyptského otroctva, prešli víťazne cez Červené more, videli skutky Hospodinove, oslavovali Boha, ale keď sa stretli s prvou skúškou na púšti, pod páľou slnka, kde nebolo vody, začal sa ich pohľad otáčať späť na egyptskú zem. Pred sebou mali šťastnú budúcnosť, Zasľúbenú zem, ale ich pohľad upierali na situáciu, v ktorej sa nachádzali. Nikdy nedovoľ, aby tvoj pohľad z Ježiša bol otočený na situáciu, v ktorej sa nachádzaš, lebo nikdy nevojdeš do zasľúbenej zeme alebo tam, kde ťa Boh chce mať. Pavel povedal: Ja zabúdam na to, čo je za mnou a vystieram sa za tým, čo je pred mnou. Ježiš má šťastnú budúcnosť pre teba, ale musíš sa vystrieť k Nemu. Biblia hovorí, že ak ty urobíš jeden krok ku Nemu, On urobí nameraných krokov ku tebe. Další príklad hovorí o Ježišovi na kríži. Dvaja lotri, krimináli, boli s Ním ukrižovaní. Jeden z nich sa začal vystierať k Ježišovi, začal hľadiť do svojej budúcnosti a pochopil, že bez Ježiša ju nemá. Urobil ten jeden krok,

keď vyznal hriech a poprosil Ježiša, aby vošiel do jeho života. Ježiš mu odpovedal: „Amen ti hovorím, dnes budeš so mnou v raji.“ Aj ty môžeš prijať šťastnú budúcnosť pre svoj život, nečakaj ten posledný moment. Pozerať sa už teraz do budúcnosti, ktorú máš s Ježišom.

- Zalievaj semienko budúcnosti

Izraelský národ dostal zasľúbenie, víziu, že ich Boh vyslobodí z egyptského zajatia a dovedie do Zasľúbenej zeme, ale celá generácia pomrela na púšti, lebo to semienko budúcnosti nespadlo do úrodnej pôdy. Mnohokrát aj v tvojom živote príde sen, vízia od Boha, ale nezabudni, že to je len malé semienko, ktoré Boh zasadil do tvojho srdca. Od teba závisí, či to semienko donesie úrodu. My, ľudia, sme takí, že by sme chceli hneď žatvu, ale je čas, plnosť času, kým to semienko narastie. Je potrebné zalievať to semienko budúcnosti. Máme príklad Jozefa, ktorý ešte ako malý chlapec mal veľké sny, ale prešlo mnoho času, kým tie sny sa stali realitou v jeho živote. Bol predaný od svojich bratov do Egypta, nesprávne obžalovaný od putifárovej ženy a nečestne zabudnutý v žalári od kráľovho čašníka. Jozef však zalieval svoju víziu. Nedovolil rozčarovaniu, aby prišlo do jeho života. To, čo definovalo Jozefov život je zasľúbenie Božie, na ktoré sa díval a zalieval deň čo deň. Jozef mal každé právo na reptanie, ak sa pozeráme na to z ľudskej strany, ale on dôveroval Bohu. A Boh mu dokázal, že je verný.

Rozhodni sa už dnes, že dáš svoj život do Božích rúk a budeš Mu dôverovať na každom kroku svojho života, lebo Boh myslí o tebe a myslí dobré veci, nie zlé, aby ti dal šťastnú budúcnosť a tvoje očakávanie.

Dávid Mamojka



Vieme starnúť správne?

Starnutie je prirodzeným procesom zachytávajúcím celé bio-psycho-sociálno-duchovné spektrum života človeka, ktorý je zostavený z niekoľkých vývojových štádií, a to sú: detstvo, dospievanie a dospelosť, ktorá potom postupuje v starnutie.

Starnutie môžeme podeliť na nasledovné úseky:

- starší vek – 60 až 74 rokov,
- staroba – 75 až 89 rokov a
- dlhovekosť – 90 rokov a vyššie.

Dnes sa už ľudia dožívajú dlhšieho veku, lebo sú životné podmienky a lekárska starostlivosť omnoho kvalitnejšie než skôr. Preto je posunutá aj starobná hranica.

Starneme všetci. Ibaže nie všetci starnú rovnako. Môžeme si sami zvoliť, či budeme starnúť podľa rád Písma svätého a budeme starnúť dôstojne. V Žalme 92:14-15 (ekumenický preklad) si čítame: „Tí, čo sú zasadení v dome Hospodina, budú prekvitať na nádvoriach nášho Boha. Aj v šedinách prinesú plody, zostanú svieži a čerství...“ Boh teda pripravil krásne, požehnané starnutie pre ľudí, veriacich kresťanov, ktorí radi trávia čas so svojím Bohom, oslavujúc a slúžiac Mu a ktorí prinášajú plody Ducha. Tí potom aj v starobe zostanú čerství a svieži.

Prírodný proces starnutia človeka môžeme pozorovať z biologického aspektu a psycho-sociálno-duchovného aspektu.

Biologické starnutie sa najčastejšie hlási ubúdaním fyzických síl a menšou výkonnosťou a preto človek, ktorý bol zdravý, začína sa trápiť tým, že už nevládze a nestíha urobiť toľko ako skôr. Preto je užitočné udržiavať si kondíciu činnosťou, pravda, v hraniciach možností. Netreba sa pri prvých príznakoch ubúdania síl hneď všetkého vzdať a zamýšľať sa iba nad svojím stavom. Tak by sa ten proces iba urýchlil. Treba byť aktívny v tom, čo človeka baví a iba v najnevyhnutnejších každodenných prácach, no neplánovať si ťažké, zbytočné práce, ktoré by sme iba chceli, aby boli vykonané. Netreba si nimi zaťažovať telo a myseľ, ale treba si určiť priority a zariadiť si život už jednoduchším a praktickejším spôsobom. Tiež je potrebné častejšie oddychovať, aby sme sa na konci dňa necítili úplne vyčerpaní. Je užitočné aj dostatočne tráviť čas prechádzkami na čerstvom vzduchu a ľahkými cvičeniami.

Aj výskytom niektorých chorôb sa vyznačuje biologický proces starnutia. Preto by starnúci ľudia mali dbať o správnu životosprávu, teda dbať o správny spôsob stravovania, pitného režimu a dbať o svoje zdravie kontrolovaním stavu svojho organizmu a aj dodržiavaním rady lekárov.

V mnohých ľuďoch myšlienky na starobu vzbudzujú obavy, okrem iného aj o svoj vzhľad. Zvlášť ženy sa tým trápia, a preto niektoré siahajú po oblečení, ktoré je vyhradené iba pre tínedžerky. No starnúce ženy by sa mali obliekať primerane svojmu veku, slušne a vkusne a mali by vyzerat' úhľadne a čisto. Niektoré veci, ktoré nosili, keď boli mladé si už viac nemôžu obliecť. No z času na čas si treba urobiť radosť a kúpiť si niečo nové, kvalitné, lebo dôstojné starnutie sa prejavuje aj v peknom spôsobe obliekania.

Aj muži musia pridbať o dôstojné starnutie a nepodľahnúť výzvam krízy stredných rokov. Namiesto, aby sa snažili vyzerat' mladícky, začali sa obliekať ako ich vnukovia, alebo si kúpia motorku, po ktorej túžili celý život, ale tá už nie je pre ich vek z bezpečnostných dôvodov, treba sa snažiť byť elegantným, čistým starším mužom príjemného zovňajšku. Pravdaže, to neznamená, že si starší páni nemôžu dovoliť obliekať sa už modernejšie, podľa spôsobov dnešnej doby.

Psychické starnutie sa zväčša prejavuje v zmenách osobnostných črt; v zhoršení pamäti, schopnosti sústrediť sa, alebo zmenšenej schopnosti riešiť nové situácie. Alebo je to nedostatok vôle rozvíjať sa a úbytok schopnosti učiť sa novým veciam. Niekedy sa vo vyššom veku človek môže stať aj príliš zameraný na seba a svoje potreby, alebo naopak, začať sa príliš zaujímať o životy a problémy iných ľudí, a tak sa stať až všetečnými, na čo nás apoštol Pavel upozorňuje, že sa nemá a vzťahuje sa to najmä na ženy. Potom, staršia osoba sa môže stať príliš sporovlivou, alebo, naopak, môže začať príliš utrácať peniaze na zbytočnosti. Niektorí sa snažia byť v strede pozornosti, kým iní sa príliš uťahujú do samoty a potom môže u nich nastúpiť depresia, a to môže priviesť aj k sklonosti používania alkoholu.

Toto sú len zjavy, ktoré sú zistené u niektorých starnúcich osôb, no takto starnúť nemusia všetci. Máme Pána, v ktorom máme vyslobodenie od týchto príznakov starnutia. Keď sa budeme denne stretávať s Ním na modlitbách, čítať si, alebo počúvať Jeho slovo a kŕmiť sa ním, vyznávať pozitívne zaslúbenia a vierou si ich privlastňovať, Pán je verný, aby zachoval našu myseľ sviežu a čerstvú. A potom taká staršia osoba bude príjemná a milá. Namiesto sťažovania sa bude vďačná Bohu za všetku milosť a požehnanie, ktoré jej daroval v živote. Namiesto sebeckosti, u nej nastúpi štedrosť a dobroprajnosť.

Namiesto kritikantstva nastúpi konštruktívna rada podaná s láskou, namiesto horkosti nastúpi úprimné oddávanie všetkých svojich nespokojností k Pánovým nohám.

Na mentálne starnutie vplývajú mnohé faktory: životný štýl človeka v mladších dňoch, okolnosti za akých žil, spomienky na udalosti, ktoré človek zažil a iné. Inteligentní a tvoriví ľudia majú lepšie šance úspešne sa chrániť pred predčasným mentálnym starnutím.

Starnúť budeme tak, ako žijeme. Aby človek starnul správne a dôstojne, musí na to myslieť a pripravat' sa ešte v mladšom veku. Treba sa disciplinovať a pestovať svoje dobré vlastnosti zamlaďa a nie sa spoľahnúť, že v starobe sa zmením, a že to, o čo teraz nedbám v starobe to napravím. Starší rozum pracuje už po ustálených zvykoch a len ťažko sa mení alebo získava nové, dobré zvyky.

Preto v mladosti treba dbať o to, o čom rozmýšľame a aké emócie pestujeme vo svojom srdci. A o tom potom aj rozprávame, lebo z plnosti srdca hovoria naše ústa.

Človek, ktorý mal v mladosti sklony k sebaľútosti, pestoval v sebe nevraživosť voči iným a v každom videl nepriateľa, starnutím sa tie stavy iba zintenzívnia, pravdaže, ak im človek neodporuje včas. A ak si v mladosti zvykne hovoriť zle o iných a nedisciplinuje, nezauzdí svoj jazyk, v starobe sa z neho stane zhorknutý kritikant, ktorý iba posudzuje všetkých a všetko. Preto si už v mladosti treba zvykať len na dobré, pozitívne myšlienky, tak ako nám radí Písmo: „Myslíte na to, čo je dobré, dobropovestné...“

Kiež by sme všetci vedeli starnúť správne, dôstojne, podľa Božej vôle. Boh chce, aby sme aj v starobe boli šťastní, veselí a aby sme vôkol seba šíрили úsmevy, radosť, pokoj a príjemnú atmosféru aj napriek všetkým ťažkostiam, ktoré ona sebou nosí. Aby si naše vnúčatá mohli ctiť našu starobu a aby na nás spomínali len ako na dobrých, radostných a milujúcich starých rodičov. Pamätajme na milosť Pánovu a jeho zaslúbenia, že bude s nami až do konca. Izaiáš 46:4. „Ja som až do vašej staroby ten istý, až do šedin, ja vás budem nosiť. Ja som konal, ja vás budem niesť, ja vás budem nosiť a vyslobodím.“

Anna Andrášiková

Host alebo domáci?

Jedného dňa prišiel Pán Ježiš do mestečka k určitému človekovi. Zaklopal mu na dvere a keď Ho človek uvidel, veľmi sa potešil. Prichystal mu obed a v rozhovore sa ho Ježiš opýtal, či môže zostať bývať v jeho dome. Človek nadšene oznámil, že má jednu voľnú izbu na druhom poschodí, v ktorej môže zostať Pán bývať.

O niekoľko dní v noci zaklopal na dvere diabol toho istého domáceho. Domáci dvere otvoril, vtom diabol vtrhol dnu, olúpil dom a vybil domáceho. Keď sa ráno Ježiš zobudil, domáci utekal k Nemu na druhé poschodie a porozprával Mu, čo sa stalo. Opýtal sa, „Pane, prečo si ma neochránil?“

Pán Ježiš mu povedal, že keby vošiel do izby, ktorú mu dal na používanie, že tam by ho istotne ochránil. V ostatných miestnostiach nemal povolenie domáceho, že môže bývať a zasahovať do jeho života.

Domáci odpovedal, „Pane, bývaj na celom druhom poschodí.“ Myslel si, ak znovu príde diabol, Pán bude bližšie a on bude mať pokoj. Pán teda býval na celom druhom poschodí a občas, keď ho domáci zavolať na prvé poschodie, mali spoločenstvo.

Lenže diabol opäť jednej noci navštívil domáceho, olúpil dom a vybil ho. Domáci bol zlomený a odišiel na druhé poschodie zobudiť Ježiša a rozpovedať Mu, čo sa stalo. Zasa položil otázku, prečo ho Pán Ježiš neochránil. Kde bol, keď mu bol najpotrebnejší? Dovolil, aby ho diabol okradol a vybil. Hneval sa na Pána.

Pán Ježiš mu vysvetlil, že On má právo pobytu na druhom poschodí a je tu iba ako host. Nemyslel si, že by mal ísť na prvé poschodie, keď Ho tam nepovolal. Nemohol sa správať ako domáci, keď je iba host. Býval tam, kde mal povolenie - na druhom poschodí. Konečne domáci vyhlásil, „Pane, bývaj v celom mojom dome. Už nebuď iba hosťom, ale buď domáci domu.“

Keď diabol zaklopal na dvere, domáci chcel otvoriť dvere, ale Pán ho zastavil, „Tentokrát otvorím ja.“ Pán Ježiš otvoril dvere a keď Ho diabol uvidel, povedal, „Asi som prišiel na nesprávnu adresu,“ a rýchlo utiekol.

Vo tvojom vnútri je dom. Je to tvoje srdce. Ježiš túži tam bývať. Chce byť Pánom tvojho života. Môže však byť iba hosťom. Môžeš sa s Ním rozprávať, keď ideš do zboru alebo do kostola. Môžeš Mu spievať krásne piesne, môžeš sa modliť pred obedom, ale to sú iba izby, kde Ježiš môže dočasne vojsť. Ak On nie je úplným Pánom tvojho života, niekto iný bude pánom. Nestačí mu darovať niekoľko izieb v srdci, ale je potrebné povolať Ho, aby bol Pánom. Diabol má právo nad tebou víťaziť, kým sa Ježiš nestane úplným Pánom tvojho života.

Príbeh je imaginárny, ale Ježiš a ty ste reálni.

Jedného dňa prišiel Ježiš do mestečka, kde bývaš ty. Zaklopal na tvoje dvere...

Dan Tomášik

Prečo potrebujem vedieť kto som?

som iný... som teen



Každý človek si už ako trinásť-štrnásť ročný kladie otázky, ktoré sa týkajú existencie; odkiaľ pochádzame a kto sme. Samým tým môžeme prísť do záveru, že sú to veľmi dôležité otázky pre každého človeka. Často sú nezodpovedané, a ak sme len na krátky čas zmätení a nenachádzame odpovede, sme bezvoľní, depresívni, nemáme motiváciu ani silu hľadiť na budúcnosť ako predivný čas pre vzrast a nové zvláštne skúsenosti, ktoré nám život bude ponúkať. A ak nazrieme hlbšie, práve to sú otázky, ktoré nám odкрývajú našu identitu. Tak sa opýtajme sami seba, či má zmysel život, aj ten kresťanský, ak ojazstne svoju osobnú identitu nenájde v Kristovi?

Ak vo svojich tínedžerských rokoch dosiahnete známosť o tom, kto ste Kristovi, svoju vôľu a víziu života v budúcnosti stotožníte s Kristovou, ušetríte seba pred starosťami, nepotrebných slz a pokusov žiť bez „masky“ v budúcnosti.

Ježiš nás nepovolal k sebe len na to, aby sme boli časťou skupiny, ktorú ľudia nazývajú „veriaci“. Povolal nás, lebo chce mať osobný vzťah s nami. Chce byť náš priateľ. Tak ako sa zamilovaný chlapec a dievča topia v pohľade jeden na druhého, tak chce náš Pán, aby sme vo chvíľach s Ním boli to, čo naozaj sme, bez žiadneho pretvarovania, aby nás Jeho láska vyplnila do tej miery, že s Ním budeme jedno.

„Ale tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa deťmi Božími, tým, čo veria v Jeho meno“ (Ján 1:12).

„Kto sa pripojí k Pánovi, je s Ním jeden Duch“ (1. Korint'anom 6:17).

„Nenazývam vás viac sluhami, pretože sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože všetko som vám oznámil, čo som počul od svojho Otca“ (Ján 15:15).

Ak viem, kto som, tak s istotou viem aj to, kto nie som!

Nemôžeme očakávať, že budeme žiť víťazný kresťanský život, ak nenájde svoju identitu v Kristovi. Práve preto diabol toľko útočí na identitu všetkých ľudí. Pravda viac nie je, všetko je relatívne a všetci pôjdeme na rovnaké miesto. Je to prijatý klam, ktorý diabol rozsiera a tak klame ľudí.

Ak chceme byť takí istí na kempy, v zbore, v škole a na ulici, musíme poznať svoju identitu. Nemôžeme mať pre každú skupinu ľudí iný úsmev a slovník. Je to prvý znak, že nie sme úplne stotožnení s Pánom, čiže nevieme ani kto sme a samým tým, ani kto nie sme. Teda nevieme, čo smieme a čo nie, čo je naša úloha a čo nie je. Absolútne zmätok vládne v nás.

Drahí tínedžeri, hľadajte na kolenách Pánovu tvár a dovoľte, aby Vás menil; ak chcete byť mocní v Pánovi, dovoľte aby menil Vaše srdcia každý deň, a keď sa stanete jedno s Ním, nič vás nezastaví na ceste za Ním. Ani jeden vrch nebude privysoký a ani jedno údolie čiernejšie nad to, čo vy budete môcť zvládnuť. Srbsko potrebuje kresťanov, ktorí poznajú svoju identitu v Pánovi!

Sebastian Červeni

Rozhovory

Keď Boh hovorí k človekovi, používa jedinečné myšlienky. Božie myšlienky sú vždy pravdivé, večné a šité na mieru pre daného človeka. Poďme na cestu cez evanjelium podľa Jána, keď si Ježiš sadol s tromi jednotlivcami.

Prvý rozhovor (Jána 3:1-21)

Dorazili sme do hlavného mesta Izraela. Veľkolepé mesto Jeruzalem. Je čas Paschy. Bol to deň, keď Ježiš očisťoval chrám od obchodníkov a deň kontroverzného učenia búrania a stavania „chrámu“ za tri dni. Dorazili sme neskoro v noci, keď je v meste tichosť.

Prvá osoba: Sotva vidíme kráčať človeka tichým krokom, je sám, kráča cez tmu. Jeho meno je Nikodém. Jeho zamestnanie je kňazské, presnejšie farizej. Biblia ho opisuje ako „židovské knieža“. Sledujeme ho zďaleka a prichádzame na miesto, kde bol Ježiš. Bez upútania na seba, sledujme túto historickú konverzáciu.

Prvý problém: Ako je aj zaznamenané, vieme iba toľko, že toto bol súkromný rozhovor medzi Ježišom a Nikodémom. Nikodém opisuje svoje presvedčenie v Ježišove diela a jeho pozíciu učiteľa. Je čas, aby Ježiš odpovedal. Ale počkať chvíľu. Nikodém nepoložil otázku. Neprezentoval konflikt. Nepoukázal na problém alebo zdanie, že vôbec má nejaký problém. Prečo toto kategorizujeme ako prvý problém? Pre Ježišovu odpoveď. Ježišova odpoveď naznačuje Nikodémovu potrebu.

Prvé riešenie: Ježiš mu odpovedal a riekol: „Ak sa niekto nenarodí znovu, nemôže vidieť Kráľovstvo nebeské.“ Teraz vidíme Nikodémovu potrebu. Potrebuje byť znovuzrodený. V nasledovných 18-tich veršoch táto konverzácia pokračuje tým najkrajším dialógom! Toto je vlastne dialóg, v ktorom väčšina kresťanov nachádza svoj obľúbený verš, v Jánovi 3:16. Ježiš podal evanjelium ako poznáme - priamo Nikodémovi. Teraz vieme, že Nikodémova potreba bola zjavená cez Ježiša. Ježiš videl center bytia. Jadro Nikodémovho problému bola pýcha jeho prirodzeného narodenia, ktoré

malo svoje privilégiá. Pýcha, že sa narodil do svojej pozície; ako Žid - vyvolený národ, ako človek - vlastník všetkých práv, ako kňaz - najlepšie zamestnanie pre Levitov, a farizej - najlepší z najlepších kňazov! Elita! Všetko toto dostal prirodzeným narodením sa. Nemohol si vybrať narodiť sa ako Žid, človek, do pokolenia Léviho. A predsa, na týchto veciach zakladal svoju pýchu. Prečo hovorím, že bol pyšný? Vybral si tajné stretnutie s Ježišom, pretože mal strach pred ostatnou elitou. Nejde iba o prostredie stretnutia, ale Ježišovo posolstvo večného života pre Nikodéma, ktoré najviac znamená. A s cieľom Nikodéma nesmierne a bohate pozhnať, Ježiš hovorí do jadra problému. Nikodém nesprávne verí, že uvidí Nebeské kráľovstvo vďaka prirodzenému narodeniu sa. Ježiš odníma nesprávny názor od neho svojím revolučným učením znovuzrodenia! Toto duchovné narodenie sa musí byť voľbou. Toto duchovné narodenie sa musí vyústiť z viery. Viera v srdci človekovom, ktorý je vedomím svojej voľby. Duchovné narodenie sa z viery znamená vymeniť svoje prirodzené dedičstvo za duchovné dedičstvo. A to Ježiš ponúka. Všetci, ktorí žijú, nenarodili sa dobrovoľne. Na druhej strane, všetci, čo žijú večne, vybrali si vieru v Ježiša pre svoje spasenie. Pokračujte s Nikodémom v Jánovi 19:39! Teraz budeme nasledovať Ježiša na iné stretnutie.

Druhá konverzácia (Ján 4:1-42) - Pripájame sa k Ježišovi, kým On a Jeho učeníci cestujú z Judska do Galiley, cez Samáriu. Nasledovné stretnutie zapríčiní, aby nám bolo horúco po zaprášenej ceste. Absolútnym opakom v porovnaní s predošlým stretnutím je horúčava dňa a center mesta. Toto stretnutie je bez plášťa tmy. Bez tajnosti! Tentokrát stretnutie

podniecuje Ježiš. Zastal a sadá si ku studni, kým Jeho učeníci idú hľadať niečo na jedenie.

Druhá osoba - Tiež opakom je to, že sa stretáva so ženou. Táto žena nemala rodokmeň ako Nikodém. Dodatočne, nemáme záznam jej mena. Známa je ako „žena“ Samaritánka pri studni. Avšak pri opakoch vidíme najdôležitejšie podobnosti a to je Ježišov rozhovor jeden na jeden s jednotlivcami, ktorí potrebovali pravdu. A zasa, bez upútania na seba, počúvajte historickú konverzáciu.

Druhý problém: Ježiš započal dialóg. Pýta si vodu od ženy. Ona odpovedá otázkou, namiesto odpovede. „Ako je možné, že hovoríš so mnou?“ Ďalej vysvetľuje, prečo je to nezvyklé. Židia nehovoria so Samaritánmi, muži nehovoria so ženami a ponad to, je to žena nedobrej reputácie. Ježiš ešte stále nemá čo piť a je prirodzene smädný od cesty.

Druhé riešenie: Ježiš jej hovorí: „Ak by si vedela, s kým hovoríš, žiadala by si si živej a večnej vody! Pretože ktokoľvek pije z tejto studne, bude smädný zasa, ale voda, ktorú ja dávam, zahasí tvoj smäd naveky! Podobne ako s Nikodémom, Ježiš vidí do jadra osoby. Poznal jej potrebu a usporiadal stretnutie. Aby nesmierne a bohaté požehnal ženu Samaritánku, Ježiš hovoril do jadra problému. Mala duchovný smäd po Bohu, ktorý nebol zahasnený. Záznam tejto výmeny pokračuje po 42. verš. Táto žena kládla podstatné a dôkladné otázky. Bola ohromená Ježišovým revolučným učením! A konečne, rozhodla, že keď Mesiáš príde, odkryje pravdu. Ježiš odpovedá na jej vieru, keď hovorí: „Som ten, ktorý hovorí s tebou.“ (pozri Ján 4:26)

Zasa, v rozhovore jeden na jeden, požehnaní sme jedným z najobľúbenejších veršov kresťanstva. Ježiš odkrýva, že je Mesiáš. Ježiš to nehovoril do mikrofónu pred tisícovým zástupom. Hovoril to jednej žene. Inými slovami, nehľadaj inde, tu som! Nežízni - napi sa odo mňa! Nehľadaj, neskúmaj, nekop, ale prijmi, ver a buď slobodná! Keď načúvame týmto rozhovorom, vidíme Ježiša dávať prirodzený obraz a duchovnú pravdu. Narodil si sa? Musíš sa znovu narodiť, voľbou veriť v Ježiša. Smädný si? Musíš piť od Neho voľbou, že Ho prijímaš.

Tretia konverzácia (Ján 8:1-11)- Sme na našej destinácii. Počuli sme dva rozhovory

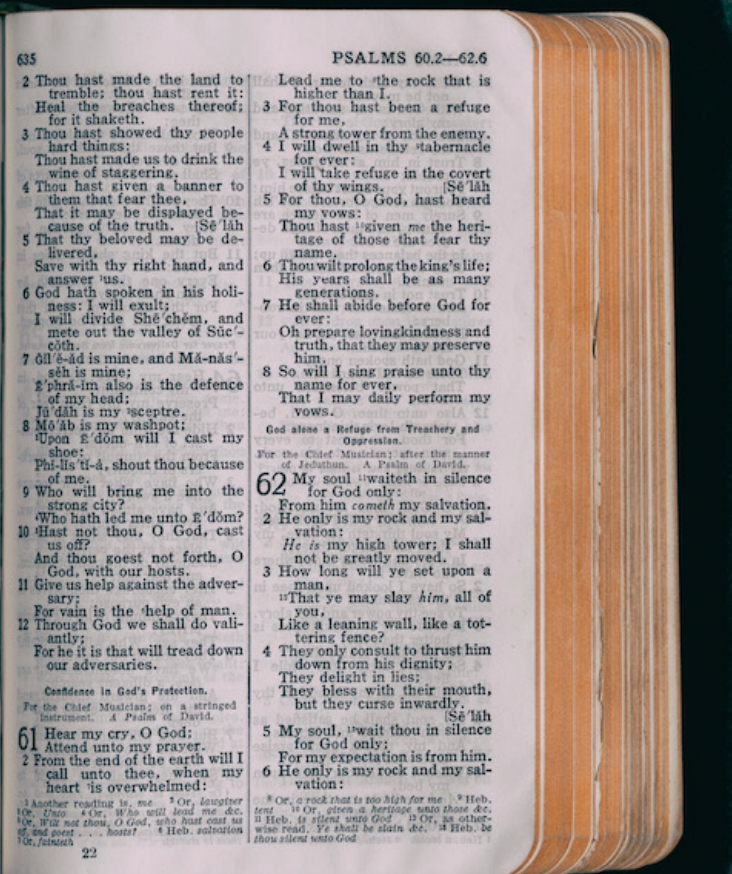
a vypočujeme si ďalší. Sme v Jeruzaleme včasného rána, v chráme. Je tu veľký zástup. Významným kontrastom tejto konverzácie je, že žiadny z nich nehľadal toho druhého. Ježiš neusporiadal toto stretnutie. Ani osoba danej konverzácie. Spojení boli niekým tretím v zástupe.

Tretia osoba: Nie je veľa záznamu o tejto žene, odkiaľ pochádza, kto boli jej blízni, opak predošlým osobám. Biblia hovorí, že zákonníci a farizeji chceli pokúšať Ježiša, takže priviedli túto ženu zo spálne priamo do chrámu a obviňovali ju z cudzoložstva a vyriekli trest smrti. Je známa ako žena pristihnutá pri cudzoložstve.

Tretí problém: Použitá je ako figúrka v hre, ktorá mala ponížiť Ježiša. Chce s ňou hovoriť jeden na jeden, podobne ako s Nikodémom a Samaritánkou. Najprv musí rozohnať zástup. A tu začína mystéria. Mystéria, ktorú mnohí chcú definovať. Ježiš sa zohol a písal na zem. Po nejakom čase adresoval „kameň v ruke“. Dal inštrukciu, aby tí, bez hriechu, kameňovali. A jeden za druhým sa rozptýlili.

Tretie riešenie: Biblia uvádza, že Ježiš sa zasa zohol. Pozrel ženú do očí a čakal. Keď zostali sami, hovoril k nej. Súkromne prenikal do jadra problému. Povedal, aby pozrela hore na tých, čo ju obvinili. Povedala: „Niet ani jedného, Pane.“ Teraz môže dýchať. Nemusí robiť paniku, dôvera si robí cestu. Ježiš jej dáva novú šancu života. Dočasný život je zachránený. Avšak večný život je cieľom! Hovorí jej, že ju neodsudzuje. A teraz sloboda. Rozkazuje jej: „Odteraz nehreš.“ A cez poslušnosť príkazu, môže večne žiť!

Akú cestu sme prešli! Cez Ježišove vyriešenia pre týchto jednotlivcov nachádzame vyriešenia pre celé ľudstvo. Takže, čo je pravda pre jedného, pravda je pre všetkých. Pravda je pravda. Ježiš je pravda a Jeho slová držia pravdu pre naše dočasné a večné životy. Teraz poznáme tieto tri pravdy. Všetci sú narodení, ale musíš si zvoliť byť narodený znovu vo viere. Všetci pijú vodu, ale musíš si zvoliť piť večnú vodu cez Ducha Božieho. Všetci hrešia, ale musíš robiť pokánie a prestať hrešiť. Teraz je tvoj čas stretnúť sa s Ježišom jeden na jeden. Čokoľvek ti Ježiš hovorí, určené je požehnať svet. Je pre teba a pre všetkých. Ježiš nikdy nie je zaneprázdnený, aby sa s nami nemohol stretnúť. Nebuďme zaneprázdnení a stretnime sa s Ním.



Môj život s Bohom

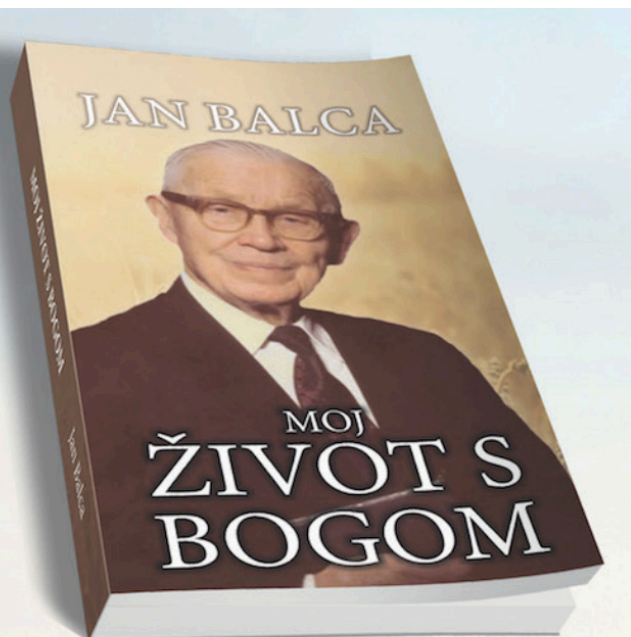
Ján Balca za sebou zanechal významné stopy v duchovnom svete v bývalej Juhoslávii, ako aj v celej Európe a Kanade. Založil mnohé zbory a mnohých ľudí priviedol k Bohu.

Kniha Moj život s Bogom je jeho autobiografický

záznam. V nej jednoduchým spôsobom Ján Balca opisuje všetky svedectvá a skúsenosti s Bohom, ktoré môžu upevniť čitateľovu vieru a pomôcť uvedomiť si, že Boh do dnešného dňa silne pracuje a mení ľudské životy. Príbeh o tom, ako jeho matka prišla k poznaniu pravdy a získala aj celú svoju rodinu, pokračuje Jánovým osobným spoznávaním Boha a zdieľaním sa o tú pravdu s inými. Je to evanjelizácia v praxe.

Ján Balca celý svoj život zasvätil Bohu a šíreniu evanjelia, teda zvestovaniu ľudom o tej správnej ceste k Bohu. Posilni svoju vieru a spoznaj, čo všetko Boh konal v minulosti a môže konať aj v tvojom živote. Informuj sa ešte viac o tom, ako pracovať pre Boha a šíriť tú radostnú zvesť.

Anna Š. Širková





Život jedného pútnika

Ku knihe, o ktorej sa chcem zmieniť, som pristupovala s osobitnými pocitmi a očakávaniami. Michal Červení bol mojim pradedom. Hoci umrel tri roky predtým, než som sa narodila, predsa som, najmä počas svojho detstva, mnoho o ňom počúvala a dozvedala sa niektoré časti príbehov jeho života. Preto, po prečítaní tejto knihy sa môj obraz o ňom ucelil a vrhlo to nové svetlo na moje poznatky z dejín apoštolského hnutia na našich priestoroch.

Kniha Život jedného pútnika (v srbčine Život jednog putnika) prináša podľa jej autora najdôležitejšie body jeho života. Michal Červení upriamuje v nej svoju pozornosť najmä na svoj duchovný život, čo čitateľovi vlastne i prezrádza, kým on bol a čo považoval za najdôležitejšie počas svojej púte na tejto zemi. Hovorí sa v nej o utrpeniach, ktoré znášal ako veriaci, mnohom mučení a namáhavej práci pre svoju vieru, o všetkom čím prešiel vo väzení, tiež počas rokov vojen a nepokojov. Svoju vieru nezaprel ani v ďalekej Argentíne, kam sa vybral s nádejou na lepší život pre seba a svoju rodinu. Opisy niektorých zážitkov odtiaľ znejú priam neveriteľne, avšak aj tam ho Boh zachoval, či v stretnutí s divokými primitívnymi kmeňmi, alebo v iných chvíľach, keď nebezpečenstvo číhalo a on vedený Bohom sa mu vyhol a zachránil si život.

Značnú časť knihy autor venuje i duchovným pravdám, ktoré mu Pán zjavil a on ako Jeho horlivý nasledovateľ ich prijal a hlásal iným.

Vodný krst na meno Pána Ježiša Krista a krst Duchom Svätým sú pravdy, ktoré Michal Červení získal čítajúc pozorne Sväté Písmo, po čom spolu s rovnako zmýšľajúcou skupinkou veriacich sa snažili o hlbšie vedenie Duchom Svätým a čoraz viac Jeho prítomnosti. I napriek prenasledovaniu, toto dielo obstálo a rozmáhalo sa. Tak vyzerali začiatky duchovného hnutia v Kulpíne.

Aké dedičstvo! Nielen pre nás, pokrvných potomkov Michala Červeného, ale i pre všetkých ostatných, ktorí pribudli do Božej rodiny!

Kým čítam strany tejto knihy, nemôžem necítiť radosť a vďaku, že práve môj pradedo bol jedným z priekopníkov šírenia evanjelia a pravdy kráľovstva Božieho na týchto priestoroch. Avšak obsah knihy pobáda aj na hlboké zamyslenie sa. Či aj v dnešnej dobe, keď nezažívame fyzické týranie za svoju vieru, by sme sa odhodlali zostať Pánovi verní, aj keby nás to stálo život? Boli by sme ochotní na bitku odpovedať nastavením druhej strany tváre? Či by sme mali odvahu, nezaprieť vieru, aj keby sme mali stratiť všetko?

Michal Červení, hoci len nedokonalý človek, predsa dokázal, že je to možné. Keď sa človek odovzdá do rúk silného Boha, úplne Mu dôveruje a miluje Ho, Pán mu z Jeho milosti dá silu zvládať všetky ťažkosti. Kiežby sme si zo života Michala Červeného vzali príklad, a nech jeho svedectvo viery odznieva i dnes a slúži na posilnenie našich životov.

Ruth Petrášová



Tretí deň

V novembri sme strávili krásny a požehnaný víkend so skupinou Tretí Deň zo Slovenska, na ich koncertoch, ktoré mali v Báčskom Petrovci, v Pivnici a v Kovačici.

Skupina Tretí Deň na Slovensku pôsobí od roku 1992. Zaujímavé je, že odvtedy až dodnes sa v skupine menili mnohí členovia, no jej zakladatelia, Miro Tóth, Samuel Evin a Marcela Evinová Bertová sú ešte vždy aktívnou časťou tejto skupiny. Keď ide o štýl hudby, je to hlavne pop a gospel.

Skupina Tretí Deň je veľmi známa v Srbsku medzi kresťanmi, a mnohé ich piesne rokami znejú v našich zboroch, ako napríklad pieseň Aj keby nekvitol fík.

Keď ide o koncerty, ktoré mali v Srbsku, neboli to iba zaspievané piesne. Dalo sa vycítiť, že tieto piesne sú prežité a že prinášajú Božiu prítomnosť. Texty piesní skupiny Tretí Deň sú veľmi hlboké a dojímavé a verím, že každý, kto sa nachádzal na koncerte prežil Boží dotyk cez tieto piesne. Okrem koncertov, skupina viedla aj semináre a fórumy, na ktorých prítomní mohli dostať veľmi dobré rady, keď ide o chvály. Vedúci skupiny, Miro Tóth, počas koncertov hovoril aj z Božieho Slova a verím, že jeho slová a príklady, ktoré dal, všetkým zostanú dlho v pamäti a prinesú úžitok.

Niekoľko veršov z piesní skupiny Tretí Deň na povzbudenie:

„Nádej, čo mi dávaš, tá je pevná a inú nádej nemám, Ty si jediný!

Nádej, čo mi dávaš, tá ma drží a s Tebou všetko prečkám,

Tvoj dotyk všetko ťažké premení.“

„Na Teba upriem svoj zrak a viem, že zostanem stáť, si mojou skalou!

Len v Tebe som v bezpečí a Tebe dobrorečím, si stále blízko.“

Kristína Mamojková



*Lebo dieťa sa nám narodilo,
syn nám je daný, a kniežatstvo
bude na jeho pleci, a nazovú
jeho meno: Predivný, Radca,
Silný Bôh, Udatný Hrdina,
Otec Večnosti,
Knieža Pokoja.*

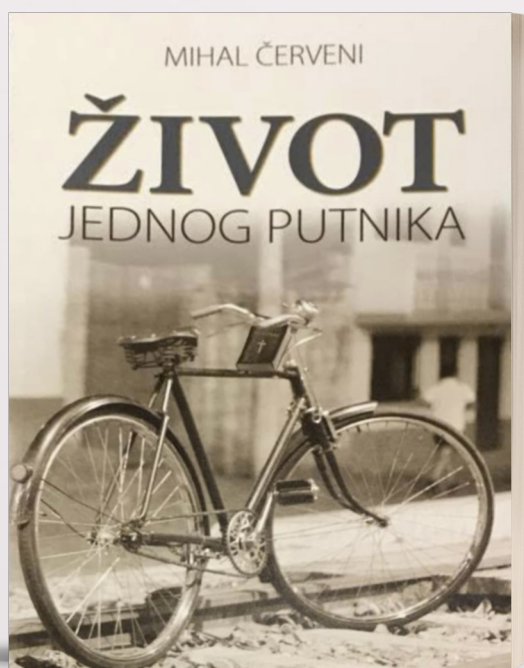
Izaiáš 9:6





rodina Mamojková
nesieme dobrú zvesť

cena 350 din



Michal Červeni
život jednog putnika

cena 350 din